

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	154-01-28
Дата	19, 04 2021г.

1443
ДО ОФИС

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА 45-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Госпожо Председател,

на основание чл.87 ал. 1 от Конституцията на Република България,
вносяме проект на Закон за изменение и допълнение на Изборен кодекс,
заедно с мотивите към него.

Молим законопроектът да бъде поставен за обсъждане и приемане по
надлежния ред.

София
19.04.2021г.

Вносител:

Александър Христов
Олег Караманов
Ваня Ваня Василева Василева - Димитрова
Армен Армен Бабичев

ПРОЕКТ!

ИЗБОРЕН КОДЕКС

В сила от 05.03.2014 г.

Обн. ДВ. бр.19 от 5 Март 2014г., изм. ДВ. бр.35 от 22 Април 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 26 Май 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 22 Юли 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 28 Октомври 2016г., доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.20 от 7 Март 2017г., изм. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. ДВ. бр.94 от 13 Ноември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 11 Декември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 12 Март 2019г., изм. ДВ. бр.29 от 8 Април 2019г., изм. ДВ. бр.34 от 23 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 30 Юли 2019г., изм. ДВ. бр.61 от 2 Август 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.88 от 13 Октомври 2020г., изм. ДВ. бр.107 от 18 Декември 2020г.

§1. чл.158 се отменя

Вносител:

Алишане Хагджиев
Алишане Хагджиев
Валентина Василева Василева-Феледелова
Арман Агол Бабакичи

МОТИВИ

към законопроект на Закон за изменение и допълнение на Изборен кодекс.

С приетият през 2011г. ИК в чл. 100 /сегашен чл. 158/ от същия беше въведена забрана да бъдат посочвани и регистрирани като кандидати от името на партии и коалиции редица групи граждани, които са на държавна служба - военнослужещите от въоръжените сили, служителите в дипломатическата служба, служителите от Министерството на вътрешните работи, държавните служители от Държавна агенция "Национална сигурност", съдии, прокурори и следователи, както и други лица, за които със закон е забранено членство в политическа партия. С този, безспорно противоконституционен дискриминационен текст, беше практически отнета възможността на тези граждани на републиката да бъдат издигани за народни представители и да участват със своите качества и професионални познания в реалния политически живот.

Обстоятелството, че с последното изречение на цитираният чл. 100 от приетият 2011 г. ИК /сегашен чл. 158/ се предоставя „възможност“ на тези граждани да могат да участват в изборите като независими кандидати, е само опит за избягване на колизия с текстове на Конституцията на република България и по-точно – Чл. 6. (1) **Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права.**

(2) Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и **обществено положение** или имуществено състояние.

Чл. 57. (1) **Основните права на гражданите са неотменими.**

Безспорно е, че посредством противоконституционната разпоредба на ИК е направен успешен опит фактически да се ограничи основното пасивно изборително право на посочените в нея български граждани, въз основа на **заеманото обществено положение** – изпълнение на определена държавна служба. В Конституцията на република България са посочени

изискванията, на които следва да отговарят тези граждани, за да могат да бъдат избирани - чл. 65 (1) За народен представител може да бъде избран български гражданин, който няма друго гражданство, навършил е 21 години, не е поставен под запрещение и не изтърпява наказание лишаване от свобода.

(2) Кандидатите за народни представители, които заемат държавна служба, прекъсват изпълнението ѝ след регистрацията си.

Разглежданата разпоредба противоречи и на член 25 от международния пакт за граждански и политически права на ООН – „Всеки гражданин има правото и възможността, без каквато и да е дискриминация, посочена в член 2, и без неоснователни ограничения:

а) да взема участие в ръководенето на обществените работи пряко или посредством свободно избрани представители;

б) да гласува и да **бъде избран** в истински, периодично провеждани избори, при всеобщо, равно и тайно гласоподаване, гарантиращо свободното изразяване на волята на избирателите;

Не случайно в свое решение РЕШЕНИЕ № 4 от 4 май 2011 г. по конституционно дело № 4 от 2011, съдия докладчик Емилия Друмева, КС на РБ е обявил за противоконституционни редица текстове, включително такива от раздел II от ИК – „Избирателно право“, което показва несъобразяването на вносителите на законопроекта, както с Конституцията на РБ, така и с редица важни международни актове. За съжаление, горепосоченият текст не беше сред оспорените пред КС.

С приемането на разглежданата разпоредба от ИК, за различни групи български граждани, се въвежда допълнителна, откровено дискриминационна забрана, която води практически до невъзможността на тези граждани на републиката, да бъдат издигани за народни представители и да участват в реалния политически живот. Съображенията за този извод не могат да бъдат аргументирано оспорени от никого и са следните. Опитите на независими кандидати да станат народни представители имат дълга история. През далечната 1990 г., на доста спорните откъм честност и прозрачност избори за Велико народно

събрание, трима независими успеха. Следва да се отбележи и фактът, че тогава изборите бяха по смесена избирателна система, с 200 мажоритарно избрани депутати, от една страна. А от друга и фактът, че и тримата „независими“, бяха фактически подкрепени от различни партии, които нарочно не издигнаха партийни кандидати в съответните райони. Т.е. – ситуация, доста различна със сегашната, при издигане и гласуване за независими кандидати. Така или иначе, през следващите 30 години, друг независим кандидат не беше избран, въпреки многобройните опити. Няма по-ярък пример в подкрепа на изложената теза от опита на най-известният неизбран независим кандидат - бившият Омбудсман на Република България - г-н Гиньо Ганев. През 1991 г. той се кандидатира в два избирателни района (в София и Бургас), но не успя и в двата. Десетки по-малко известни от него кандидати, с отчайваща монотонност се провалят на всичките парламентарни избори за Обикновено народно събрание, вече три десетилетия. На последните парламентарни избори, състояли се на 04.04.21г., двамата независими кандидати получават съответно 259 и 169 гласа! Абсолютно същата е ситуацията и с провежданите избори за представители в ЕП – пълен неуспех за независимите кандидати.

Следва да се посочи също така фактът, че в почти всеки парламент до приемане на е имало издигани с листа на политическа партия магистрати, които активно, съвестно и почтено са изпълнявали служебните си задължения и са се връщали след преустановяване на дейността на НС към работата си в съдебната власт.

Особено показателен пример тук е Анастас Анастасов – съдия в Ямболския районен съд. През 2006 година Анастасов участва в създаването на сдружение ГЕРБ в град Ямбол. Избран е за народен представител от листата на ГЕРБ през 2009г. в 41-то НС. На 14 юли 2010 година Анастасов става заместник-председател на 41-вото Народно събрание. Заема този пост до 1 ноември 2012 г., когато е избран за съдия в Конституционния съд от квотата на Народното събрание и пълномощията му на народен представител са прекратени.

Абсолютно несъстоятелен е доводът, че издигането на тези групи професионалисти от политически партии, би довело до недопустима

партийна зависимост на същите, независимо дали са избрани, или не. По същия начин стои въпросът с издигането на тези граждани за изборни позиции, като независими кандидати, но подкрепени от партии, било то за кметове, общински съветници, народни представители и т.н. А каква би била зависимостта на същите, ако са били назначени за министри или заместник-министри, каквато забрана няма? Т.е., безспорно дискриминационно и противоконституционно се отделят от реалния политически живот няколко гилдии от професионалисти, в огромната си част юристи, което е, освен всичко гореизложено и абсолютно нелогично, необяснимо и незащитимо нито правно, нито житейски. Основната функция на НС е да приема нормативните актове в държавата. Безспорно е, че предимство при изработването и приемането на тези нормативни актове, следва да имат най-вече юристите в страната. За съжаление, чрез приетата противоконституционна разпоредба на ИК, се забранява на една от най-подготвените и уважавани юридически прослойки в държавата – тази на магистратската общност /съдии, прокурори, следователи/, да бъдат избирани в парламента на РБ. Това е абсолютно дискриминационно, противоконституционно, неестествено, нелогично, абсурдно и пагубно за качеството на приеманото от НС законодателство, което и без това е драматично спаднало през последните десетина години, според оценките на всички специалисти. Този факт е неразривно свързан с липсата на критично количество качествени и подготвени юристи в НС при последните няколко избора.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Христов

Пламен Василев

Валентина Василева Василева-Владимирова
Драган Атанасов

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТА ЗА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ИЗБОРЕН КОДЕКС

Основания за законодателната инициатива

В законопроекта се урежда отмяна на дискриминационна норма, ограничаваща правата на групи български граждани да вземат участие в изборния процес в качеството си на кандидати за изборни длъжности без да бъдат пряко обвързани с членство в политически партии и коалиции.

Заинтересовани групи

Военнослужещите от въоръжените сили, служителите в дипломатическата служба, служителите от Министерството на вътрешните работи, държавните служители от Държавна агенция "Национална сигурност", съдии, прокурори и следователи, както и други лица, за които със закон е забранено членство в политическа партия.

Анализ на разходи и ползи

Ще бъде прекратено действието на дискриминационна и противоконституционна норма. Ще се осигури възможност на лишените от право на активно участие в изборния процес на групи граждани лишени от това до момента.

Административна тежест и структурни промени

Без промяна.

Въздействие върху нормативната уредба

Необходима е промяна в Закона за съдебната власт

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Христов
Дарин Васил Василев
Валентина Василева Василева-Благоденчева,
Арман Арман Бабакиев и